

Θωρηκτό Αβέρωφ

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Το θωρηκτό «Γεώργιος Αβέρωφ» είναι ένα πλοίο - θρύλος του Πολεμικού μας Ναυτικού. Είναι ζήτημα αν στην παγκόσμια ναυτική ιστορία θα συναντήσουμε άλλο πολεμικό πλοίο που να συνδέθηκε για τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα με την ιστορία ενός έθνους. Η φήμη και ο σεβασμός που απολαμβάνει απ' όλους τους Έλληνες φθάνει ως τις μέρες μας.

Το πλοίο ναυπηγήθηκε στο Λιβόρνο της Ιταλίας, αρχικά για τις ανάγκες του πολεμικού ναυτικού της Ιταλίας. Όμως, η ακύρωση της παραγγελίας ώθησε την κυβέρνηση του Κυριακούλη Μαυρομιχάλη να ενδιαφερθεί για την αγορά του στα τέλη του 1909 (12 Νοεμβρίου) και να προλάβει τους Τούρκους που προς στιγμήν το διεκδίκησαν. Ήταν η εποχή που η χώρας μας είχε επιδοθεί σ' ένα εκτεταμένο εκσυγχρονισμό των ενόπλων της δυνάμεων, μετά την ατυχή έκβαση του ελληνοτουρκικού πολέμου του 1897. Ειδικά στο Πολεμικό Ναυτικό, ο στόλος ήταν απαρχαιωμένος και η κυριαρχία στο Αιγαίο απαιτούσε την ένταξη νέων σύγχρονων μονάδων στη δύναμή του.

Η αγορά του θωρακισμένου καταδρομικού ή βαρέως ευδρόμου, σύμφωνα με τη στρατιωτική ορολογία, κόστισε 24.000.000 δραχμές και ήταν συμφέρουσα χάρις στη διαπραγματευτική ικανότητα του υπουργού Ναυτικών, Ιωάννη Δαμιανού. Το 1/3 του ποσού καταβλήθηκε από το κληροδότημα του ηπειρώτη επιχειρηματία και εθνικού ευεργέτη Γεωργίου Αβέρωφ (1815-1899) και εξ αυτού του λόγου το πλοίο έλαβε το όνομά του.

Το θωρηκτό «Αβέρωφ» καθελκύστηκε στις 27 Φεβρουαρίου 1910 και παραδόθηκε στη χώρα μας στις 15 Μαΐου 1911. Ύστερα από ένα σύντομο ταξίδι στην Αγγλία με την ευκαιρία της στέψης του βασιλιά Γεωργίου Ε', την 1η Σεπτεμβρίου του ίδιου χρόνου κατέπλευσε στο Φάληρο κι έγινε δεκτό με ενθουσιασμό από τον ελληνικό λαό. Το πλοίο, από τα πιο σύγχρονα πολεμικά της εποχής του, ήταν ατμοκίνητο, έπλεε με ταχύτητα 24 κόμβων και είχε πλήρωμα 20 αξιωματικών και 670 ναυτών. Αμέσως έγινε η ναυαρχίδα του απαρχαιωμένου ελληνικού στόλου.

Το Θωρηκτό «Αβέρωφ» εν ώρα ναυμαχίας

Στο θωρηκτό «Αβέρωφ» δόθηκε η ευκαιρία ήδη από την έναρξη του Α' Βαλκανικού Πολέμου να επιβάλει την παρουσία τους και σε επιχειρησιακό επίπεδο να αλλάξει τις ισορροπίες στο Αιγαίο. Με κυβερνήτη τον ναύαρχο και μετέπειτα Πρόεδρο της

Δημοκρατίας Παύλο Κουντουριώτη (1855-1935), ηγήθηκε των ελληνικών δυνάμεων στις νικηφόρες ναυμαχίες της Έλλης (3 Δεκεμβρίου 1912) και της Λήμνου (5 Ιανουαρίου 1913) κατά του τουρκικού στόλου, διαλύοντας τις προσδοκίες της Υψηλής Πύλης για τον έλεγχο του Αιγαίου.

Τον Οκτώβριο του 1918 το «Αβέρωφ» αγκυροβόλησε στην Κωνσταντινούπολη και ύψωσε την ελληνική σημαία απέναντι από το παλάτι του Σουλτάνου, καθώς η χώρα μας ήταν μία από τις νικήτριες δυνάμεις του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Με την κατάρρευση του Μικρασιατικού μετώπου το καλοκαίρι του 1922 βρέθηκε ξανά στα παράλια της Ιωνίας, για να βοηθήσει στη μεταφορά των στρατευμάτων και του ξεριζωμένου ελληνικού στοιχείου.

Αμέσως μετά υπέστη γενική επισκευή στη Γαλλία και το 1928 ανέλαβε και πάλι δράση. Την περίοδο του Μεσοπολέμου συνδέθηκε με θλιβερά επεισόδια, που είχαν μοιραίες συνέπειες για τις μετέπειτα εξελίξεις των εσωτερικών μας πραγμάτων. Το θλιβερότερο απ' όλα ήταν η χρησιμοποίησή του από τους στασιαστές στο φιλοβενιζελικό κίνημα της 1ης Μαρτίου 1935.

Στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, αν και γερασμένο, παρέμεινε η ναυαρχίδα του ελληνικού στόλου. Μετά τη γερμανική εισβολή, τον Απρίλιο του 1941, επικράτησε προς στιγμήν η ιδέα να βυθισθεί για να μην παραδοθεί στον εχθρό, αλλά γρήγορα εγκαταλείφθηκε. Το «τυχερό καράβι», όπως είχε αποκληθεί, έφθασε τελικά σώο στην Αλεξάνδρεια και για το υπόλοιπο του πολέμου συμμετείχε σε νηοπομπές στον Ινδικό Ωκεανό.

Οι δύο τελευταίες του αποστολές – ειρηνικές αυτή τη φορά – ήταν η μεταφορά της κυβέρνησης της Απελευθέρωσης του Γεωργίου Παπανδρέου στον Πειραιά (17 Οκτωβρίου 1944) και το ταξίδι του στη Ρόδο (15 Μαΐου 1945), όπου έφερε το μήνυμα της προσάρτησης των Δωδεκανήσων στην Ελλάδα.

Το 1952 το «αήττητο πλοίο», που συνδέθηκε άρρηκτα με τον ναύαρχο Κουντουριώτη και την πολιτική πίστη του Ελευθερίου Βενιζέλου στη ναυτική ισχύ της Ελλάδος, παροπλίστηκε και σήμερα ναυλοχεί στο Φάληρο, όπου λειτουργεί ως Πολεμικό Μουσείο.

Πηγή: sansimera.gr